

en Fællessfabrik for Tilvirkning af Kunstsmør. Det kan man ligesaa godt gjøre her som i andre Tilfælde. Jeg tror ogsaa, at det slet ikke er usandsynligt, at det inden kort Tid kan udvikle sig dertil. Jeg tror altsaa ikke, at det er rigtigt, at vi i dette Dieblit gaa hen og gribe ind i, bringe Forstyrrelse netop i Produktionen af denne Vare, som jo dog overhovedet nyder Anerkjendelse ikke alene hos Tusinder af Arbejdere, men særlig ogsaa hos mange Tusinde danske Gaardmænd. Thi saaledes er jo Stillingen. Det er jo aldeles klart, at i det Dieblit, Bønderne begynde at samle sig og reise Andelsmeierier, større som mindre Jordbrugere sammen, og blive i Stand til at bringe deres Smør ud til samme Fællehed og Godhed og faae det betalt med samme Pris som Herregaardene, da ville mange have ren Fordel af at lade alt det fine Smør gaa til England og saa forsyne deres Husholdninger med det bedste Margarin, som de ere i Stand til at skaffe sig. Det er et Faktum, som det ikke nytter at bestride, thi det staa saaledes til i vort Fædreland. Jeg er ikke saa ganske sikker paa, at dette Spørgsmaal i Grunden har saa stor Interesse for den allerfattigste Del af Befolkningen i Danmark, som det muligvis har for Middeklassen. Jeg tror, at Middeklassen netop er den Klasse, som forbruger det største Quantum af denne Vare, og jeg tror egentlig næppe, at den allerfattigste Del af Befolkningen har Raad til at kjøbe endogaa dette Produkt. Men paa den anden Side vil jeg gjøre opmærksom paa en Bemærkning fra i Gaar Aftes af det ærede Medlem fra Ribe (Buss) om, at vi — og han sigtede vel jagtens dermed til os Gaardmænd, os Bønder — vilde være med til at forsvare den danske Arbejder. Ja vel, men det forekommer mig, at det Forsvar, som vi maa føre for den danske Arbejder, dog vel burde være et saadant, at de selv vilde erkjende det som et Forsvar. Det forekommer mig dog, at naar vi staa op og tale for den danske Arbejder paa en saadan Maade, at de ikke selv ville erkjende det som et Forsvar, saa skjønner jeg ikke, at vi have Stort at rose os af, saa synes jeg, at vor Stilling er noget fattig paa det Omraade. Jeg har altsaa ikke kunnet komme til noget andet Resultat overfor det foreliggende Spørgsmaal. Det, som jeg egentlig vil holde ved Behandlingen af denne Sag, gaar i Retning af at bevare dette Produkt for dem, som forlange det bevaret. Forøvrigt kunde jeg henvide til min Stilling i Fjor i Udvalget og i den foreliggende Betænkning. Men jeg vil sige, at jeg

fra første Gang, jeg kom ind i dette Thing, har opfattet Stillingen her saaledes, at det er en Umulighed for den Enkelte af os at faae fuldt ud, hvad han fordrer, og jeg for mit Vedkommende har da heller ikke saadan skruet mig absolut fast paa det Standpunkt, hvorpaa jeg stod, da vi skiltes i Fjor. Jeg skal være villig til overfor ærede Kolleger, der have en anden Mening, at tage alt Hønsomt Hensyn. Men mine Kolleger maa indstulde, og det danske Folk maa ogsaa indstulde, at jeg ikke kan give Slip paa den Mening, at naar et stort Tal af Befolkningen ønsker Bibeholdelsen af et Produkt, saaledes som det nu fremtræder, saa kan jeg ikke gaa derimod, fordi det muligvis kunde være i en enkelt Stands Interesse at fravige det, og det kan jeg ikke af den Grund, at jeg anser det for at være en berettiget Fordring fra deres Side. Jeg skal altsaa være villig til, hvis det overhovedet skulde kunne tænkes, at vi kunne mødes i at faae løst dette Spørgsmaal, at strække mig saa vidt, som jeg overhovedet er i Stand til, men ingenlunde ud over, at Produktet bliver staaende særlig her i vort Fædreland for dem, som ønske at bruge det. Mine Interesser gaa ikke i Retning af Bestyttelse for Fabrikanterne, det er en Misforstaaelse, og ligesaa lidt gaa mine Interesser i Retning af, at vi staa her og arbejde for en enkelt Klasse. Jeg giver det ærede Medlem fra Skanderborg (S. Sørensen) Ret i, at der paa Agerbruget er lagt adskillige uretsfærdige Byrder. Men jeg vil dog henstille til det ærede Medlem og til andre ærede Kolleger, om det ikke vilde være en nok saa god Veie for Løsningen af dette Spørgsmaal at søge at faae disse uretsfærdige Byrder udslettede og ikke søge at løse det ved ogsaa at paaføre andre Stænder Uret. Jeg tror, at Veien for os maa gaa i Retning af at søge Uret, hvor det er, at søge at løse disse Byrder, hvor der kan paavises en virkelig Uret, og saa vogte os for at komme ind paa de Veie, der maa føre os ind i lignende Forhold i Fremtiden. Men jeg tror ingenlunde og tør ikke anse det for rigtigt, at disse Spørgsmaal heldig ville være løste, ved at vi komme og fremstille Sagen saaledes, at her er et Punkt, hvor vi til Gjengjæld kunne gjøre Noget for Landbruget. Som jeg sagde i Begyndelsen, jeg var grumme glad ved, at det ærede Medlem fra Ribe slog det fast, at det var intet agrarisk, politisk eller socialt, men et rent økonomisk Spørgsmaal, der laa for, og jeg vil ogsaa gjerne frigjøre mig for, at Noget skulde kunne tænke sig, at jeg som Agerbruger skulde staa i denne Forhandling og arbejde imod Land-